

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 670/2023-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátkou JUDr. Vladimírou Houdek Běhalovou, Strojársená 11C, Košice, proti uzneseniu Okresného súdu Košice II (teraz Mestský súd Košice) č. k. 13C/5/2020-534 z 5. apríla 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 11. júla 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na právnu pomoc v konaní pred súdmi podľa čl. 37 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozhodnutím okresného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka na okresnom súde iniciovala spor, v ktorom sa na viacerých žalovaných domáhala zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti. Okresný súd rozhodnutím vo veci samej návrhu sťažovateľky vyhovel, zrušil podielové spoluvlastníctvo strán sporu k spornej nehnuteľnosti a stanovil spôsob spoluvlastníckeho vyrovnania strán sporu reálnou deľbou. O trovách konania rozhodol tak, že sťažovateľke nepriznal náhradu trov konania proti žalovaným 1 až 3, 5 a 8 až 10, pretože si ich neuplatnila z dôvodu ich súhlasného vyjadrenia k jej návrhu, no nedokázali spoločne pred začatím

konania vyjednať konkrétnu podobu reálnej deľby. Súčasne okresný súd priznal sťažovateľke nárok na náhradu trov konania proti žalovaným 4, 7, 11 a 12 v rozsahu 100 %; proti žalovanej 6 priznal sťažovateľke nárok na náhradu trov konania v rozsahu 50 %.

3. Po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej okresný súd rozhodoval o výške právoplatne priznaného nároku na náhradu trov konania. Uznesením z 29. novembra 2022 zaviazal žalovaných 4, 6, 7, 11 a 12 k povinnosti nahradiť sťažovateľke trovy konania vo výške 153 eur (každý z nich po 34 eur a žalovaná 6 v sume 17 eur). Pri stanovení základnej sadzby tarifnej odmeny vychádzal z § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), pretože hodnota požadovaného spoluvlastníckeho podielu nebola zisťovaná a ani odhadovaná v priebehu konania. Pri spôsobe uloženia povinnosti žalovaným vychádzal z § 511 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

4. Proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka podala sťažovateľka sťažnosť, v ktorej namietala nesprávnosť stanovenia základnej sadzby tarifnej odmeny, pretože súd mohol zistiť hodnotu spoluvlastníckeho podielu dotazom na realitné kancelárie, čo je bežnou praxou súdov, prípadne mohol vychádzať z hodnoty spoluvlastníckeho podielu vo výške 127 620 eur, ktorú sťažovateľka oznámila podaním z 20. februára 2020 a z ktorej súd vychádzal pri vyrubení súdneho poplatku. Sťažovateľka do sťažnostného konania predložila z opatrnosti aj znalecké posudky, ktoré určovali cenu spoluvlastníckeho podielu. Ďalšia námietka smerovala proti záveru o tom, že za úkon právnej služby (predžalobnú výzvu) sťažovateľke nebola priznaná náhrada trov konania. Napokon sťažovateľka namietala nesprávny spôsob uloženia povinnosti žalovaným nahradiť jej trovy konania.

5. Okresný súd napadnutým uznesením zmenil rozhodnutie vyššieho súdneho úradníka tak, že žalovaných 4, 6, 7, 11 a 12 zaviazal k povinnosti nahradiť sťažovateľke trovy konania vo výške 211,56 eur, pričom trovy rozdelil medzi žalovaných podľa veľkosti ich spoluvlastníckeho podielu na nehnuteľnosti.

5.1. Vo vzťahu k prvej námietke sťažovateľky okresný súd uviedol, že vyšší súdny úradník nemal k dispozícii vyčíslenie trov konania, a zo spisu nevyplýval ani iný relevantný doklad, na ktorého základe by bolo možné určiť hodnotu požadovaného podielu v dobe začatia poskytovania právnej služby. Ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) neukladajú súdu povinnosť, aby v dôsledku pasivity úspešnej strany sporu sám vyhládaval podklady pre určenie tarifnej hodnoty sporu. Sťažovateľka ozrejmila hodnotu požadovaného podielu až v sťažnosti proti uzneseniu o výške trov konania a spolu so sťažnosťou predložila i znalecké posudky, pričom ten, ktorý ohodnocuje nehnuteľnosti ku dňu začatia poskytovania právnej služby, bol vypracovaný až po vydaní uznesenia o výške trov konania. Netvrdila, že by jej vo včasnom predložení dokumentácie bránila nejaká vážna prekážka, a preto nemožno skutočnosti uvádzané v sťažnosti považovať za nové skutočnosti a dôkazy za účelom aplikácie § 245 CSP.

5.2. Nepriznanie odmeny za predžalobnú výzvu okresný súd odôvodnil poukazom na znenie § 251 CSP s tým, že výdavok spočívajúci vo vypracovaní predžalobnej výzvy nevznikol počas prebiehajúceho konania, ale pred začatím sporového konania. Vo vzťahu k aplikácii § 13a ods. 1 písm. d) vyhlášky dodal, že Civilný sporový poriadok má v sústave právnych predpisov vyššiu právnu silu ako vyhláška, a preto sú pre súd primárne záväzné ustanovenia Civilného sporového poriadku, a nie vyhlášky.

5.3. V rámci vysporiadania sa s poslednou námietkou sťažovateľky sa okresný súd zaberá tým, či na strane žalovaných ide o spoločenstvo samostatné alebo nerozlučné. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1MCdo 7/2009 z 30. marca 2011, v zmysle ktorého každý spoločník vystupuje voči druhej strane samostatne, a procesné dôsledky rozhodnutia sú samostatné pre každého spoločníka. Výrok rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté o nároku sťažovateľky voči konkrétnym žalovaným na náhradu trov konania, tak podľa neho znamená, že voči každému z nich má samostatný nárok na náhradu trov konania, ktorý sa posudzuje izolovane. Svedčí o tom i to, že sťažovateľka si voči niektorým náhradu trov konania neuplatnila, a preto jej súd nárok na ich náhradu nepriznal. Vo vzťahu medzi žalovanými navzájom nie je daná solidarita a ani v prípade, že by bola, ani z tohto dôvodu nemôžu znášať aj tú časť trov konania sťažovateľky voči ostatným žalovaným, na ktorú sťažovateľke rozhodnutím súdu nárok priznaný nebol. To, že voči niektorým žalovaným nemá nárok na náhradu trov konania (preto, že sa ich vzdala, alebo pre aplikáciu § 257 CSP), neznamená, že úhrada trov konania na nich pripadajúca bude znášaná ostatnými žalovanými. Výrok rozsudku o náhrade trov konania vo vzťahu k žalovaným hovorí o pomere úspechu sťažovateľky v spore voči každému konkrétnemu žalovanému (vo vzťahu k žalovaným 4, 7, 11 a 12 bola úspešná, vo vzťahu k žalovanej 6 jej patrí čiastočná náhrada trov konania a vo vzťahu k ostatným žalovaným jej náhrada trov konania nepatrí). Naopak, tento výrok nehovorí o tom, že sťažovateľke patrí 100 % jej trov konania, teda všetkých, ktoré sú podľa súdu účelne vynaložené a preukázané a uhradia ich len konkrétni neúspešní žalovaní.

II.

Argumentácia sťažovateľky

6. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti tvrdí, že rozhodnutím o výške trov konania došlo k porušeniu jej práv, pričom v prospech tohto záveru vznáša tri námietky. Okresný súd podľa jej názoru:

a) nesprávne určil tarifnú hodnotu veci a základnú sadzbu tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby, a to napriek tomu, že hodnotu spoluvlastníckeho podielu bolo možné určiť. V predmetnej veci bol súdny poplatok vyrubený z hodnoty spoluvlastníckeho podielu sťažovateľky, vychádzajúc zo sumy 30 eur/m², t. j. zo sumy 127 620 eur, neexistuje preto logický dôvod na to, aby súd z tejto sumy nevychádzal pri rozhodovaní o trovách konania, pokiaľ sa nesnažil dotazom na realitné kancelárie zistiť cenu spoluvlastníckeho podielu ku dňu začatia poskytovania právnej služby, t. j. k júnu 2019. Podľa znaleckého posudku predloženého ku sťažnosti by hodnota spoluvlastníckeho podielu predstavovala 234 000 eur, a v takom prípade by trovy právneho zastúpenia predstavovali sumu 5 435,59 eur. Okresný súd zaviazal žalovaných uhradiť jej trovy vo výške 211,56 eur, čím došlo k porušeniu jej hmotných práv. Sťažovateľka podľa vlastného úsudku nebola povinná vyčíslieť si trovy konania a taktiež nebolo jej povinnosťou predložiť znalecký posudok na ohodnotenie požadovaného spoluvlastníckeho podielu, preto neobstojí konštatovanie súdu, že si trovy konania nevyčíslila do rozhodnutia vyššieho súdneho úradníka o trovách konania;

b) nesprávne nepriznal odmenu za úkon právnej služby (predžalobnú výzvu). V reakcii na argumentáciu okresného súdu o tom, že by tieto výdavky mohli byť v niektorých sporoch posúdené ako náklady spojené s uplatnením pohľadávky podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, sa sťažovateľka pýta, čo v prípadoch, ak sa v konaní uplatňuje nepenažná pohľadávka, tak ako je to v spore o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Súčasne poukazuje

na to, že v upomínacom konaní Okresný súd Banská Bystrica považuje za trovy konania aj predžalobnú výzvu a za tento úkon vždy priznáva advokátom odmenu;

c) nesprávne určil podiel na trovách konania podľa výšky spoluvlastníckych podielov. V tejto súvislosti tvrdí, že žalovaní 4, 6, 7, 11 a 12, ktorí mali trovy konania uhradiť, zavinili konanie pred súdom, a teda mali znášať všetky trovy konania sťažovateľky. Podľa jej názoru súd môže zaviazať na náhradu všetkých trov konania aj iba niektorých žalovaných, ak títo zavinili konanie, inak by zásada procesného zavinenia ako jedna zo zásad pri rozhodovaní o trovách konania stratila význam. Poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/237/2017 zo 17. júla 2018, keď na úhradu trov odvolacieho konania zaviazal iba jednu žalovanú podielovú spoluvlastníčku, pretože iba táto zavinila odvolacie konanie. Pokiaľ okresný súd v rozhodnutí vo veci samej formuloval výrok tak, že priznal sťažovateľke nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % len proti určitým žalovaným, títo žalovaní mali byť zviazaní spolu na úhradu všetkých trov, ktoré jej vznikli.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka sťažovateľky o porušení jej práv pri rozhodovaní o výške právoplatne priznaného nároku na náhradu trov konania, a to jednak z dôvodu nesprávnosti aplikácie § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky pri určení základnej sadzby tarifnej odmeny, z dôvodu nepriznania náhrady trov konania za predžalobnú výzvu, ako aj z dôvodu nesprávnosti spôsobu určenia povinnosti náhrady trov konania podľa výšky spoluvlastníckych podielov.

8. Sťažnostné námietky smerujú proti rozhodnutiu všeobecného súdu o výške trov konania. V nadväznosti na to ústavný súd považuje za žiaduce poukázať v prvom rade na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej opakovane pripomína nielen svoje postavenie nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), ale aj to, že rozhodovanie všeobecného súdu o trovách konania ako o integrálnej súčasť súdneho konania je zásadne výsadou všeobecného súdu. V rámci tohto rozhodovania ide vždy o aplikáciu jednoduchého práva, takže ústavný súd rozhodnutia o trovách konania meritórne preskúmava iba celkom výnimočne, a to v prípadoch, ak samotné rozhodnutie všeobecného súdu je takým excesom z požiadaviek kladených na spravodlivý proces alebo ide o také extrémne vybočenie z princípu spravodlivosti, že je spôsobilé zasiahnuť do ústavnoprávnej roviny, a teda i do práv účastníka konania, ktorý podal ústavnú sťažnosť. Inak povedané, problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení aplikovateľného právneho predpisu, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (m. m. I. ÚS 40/2012, I. ÚS 630/2017).

9. Ak ústavný súd v minulosti rozhodol o porušení práv sťažovateľov rozhodnutiami všeobecných súdov o trovách konania, bolo to napríklad v prípadoch nerešpektovania príslušných ustanovení zákona, resp. vyhlášky (II. ÚS 82/09, I. ÚS 119/2012, II. ÚS 536/2018) a tiež v prípade nedostatočného odôvodnenia právnych záverov všeobecného súdu (I. ÚS 423/2010, IV. ÚS 513/2018).

10. K takému záveru však ústavný súd po preskúmaní veci nedospel.

11. Ako vyplýva z právoplatného rozhodnutia vo veci samej, predmetom sporu bolo zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti. Z predmetu sporu vychádzal pri vyčíslení trov konania i okresný súd, keď konštatoval, že v týchto sporoch je tarifnou hodnotou cena požadovaného podielu (§ 10 ods. 5 vyhlášky), a ak ju nemožno takto určiť, použije sa § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky. Nadväzne prihliadol na okolnosti danej veci, keď uviedol, že sťažovateľka si trovy konania pred rozhodovaním vyššieho súdneho úradníka nevyčísliť a v tom čase nepredložila súdu žiaden doklad, ktorý by v zmysle § 10 ods. 5 vyhlášky rámcovoval tarifnú hodnotu veci. Takéto doklady predložila až v sťažnostnom konaní, pričom netvrdila, že by jej vo včasnom predložení dokumentácie bránila nejaká vážna prekážka.

12. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že východiskom okresného súdu pri rozhodovaní o výške trov konania bola skutočnosť, že sťažovateľka nepredložila včas doklad, ktorým by preukázala hodnotu spoluvlastníckeho podielu, ktorá by sa mohla stať základom pre stanovenie tarifnej hodnoty veci. Taký dôkaz predložila až k svojej sťažnosti proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, čo okresný súd nepovažoval za relevantné. Odôvodnenie napadnutého uznesenia vychádza z toho, že aj pri rozhodovaní o výške trov ide o sporové konanie, preto súd vykonáva dôkazy len na návrh strán. Prejednacia zásada vystupuje pri takomto nazeraní do popredia na úkor materiálnejšieho prístupu k dokazovaniu. Okresný súd tak aplikoval všeobecné procesné ustanovenia týkajúce sa dokazovania na procesné štádium rozhodovania o výške trov konania, pričom jeho interpretácia zohľadňuje konkrétne okolnosti prípadu. Je síce pravdou, že sťažovateľke explicitne nevznikla povinnosť vyčísliť si trovy konania, v takom prípade však musí rátať s tým, že súd pri ich vyčíslení vychádza z obsahu spisu. Pokiaľ obsah spisu neposkytoval dokumenty bezpečne preukazujúce hodnotu spoluvlastníckeho podielu a tieto včas nepredložila ani sťažovateľka, potom okresnému súdu nemožno vytknúť, ak za tejto situácie aplikoval pri vyčíslení trov konania § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky.

13. V danej súvislosti ústavný súd už uviedol, že všeobecný súd vo veci náhrady trov konania rozhoduje podľa Civilného sporového poriadku z úradnej povinnosti, no túto povinnosť nemožno interpretovať ako absolútnu. Nie je preto možné opomenúť dispozičnú zásadu, ktorou je ovládané civilné sporové konanie vrátane konania o náhrade trov konania. Strana sporu tak sama musí vyvíjať potrebnú aktivitu v záujme docielenia ochrany jej práv, a to aj správnym vyčíslením náhrady trov konania. Sťažnosť proti rozhodnutiu súdneho úradníka nemôže slúžiť ako prostriedok, ktorým sa má docieľiť náprava, resp. zvrátenie následku skoršej procesnej pasivity strany sporu (m. m. III. ÚS 191/2020, II. ÚS 538/2020).

14. Prípadná procesná pasivita strany je v kontradiktórnom procese tradične sankcionovaná stratou sporu. Ak sudca okresného súdu svoje rozhodnutie zrozumiteľne a preskúmateľne odôvodnil, potom jeho rozhodnutie zohľadňujúce dispozičnú zásadu nemožno považovať za porušenie práv sťažovateľky, ktoré by malo ústavnoprávny rozmer.

15. Sťažovateľka ďalej namieta nesprávnosť napadnutého rozhodnutia z dôvodu, že jej okresný súd nepriznal náhradu trov konania za úkon právnej služby, ktorým bola predžalobná výzva, hoci vyhláška stanovuje, že advokátovi patrí odmena aj za tento úkon právnej služby. Z napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že okresný súd svoj záver založil na výklade § 251 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého má strana nárok na náhradu výdavkov, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva, a keďže k predžalobnej výzve došlo pred začatím konania, nie je dôvod na úhradu nákladov spojených s touto výzvou. Túto vlastnú úvahu okresný

súd podporil autoritatívnu argumentáciu vyplývajúcou z rozhodnutí ústavného súdu v iných veciach (body 34 – 36).

16. Prezentovaný právny názor okresného súdu nemožno z hľadiska zmyslu a účelu právnej úpravy zakotvujúcej legálnu definíciu trov konania vyhodnotiť ako ústavne neudržateľný. K tomu je potrebné uviesť, že právna úprava Civilného sporového poriadku podmieňuje priznanie náhrady za vzniknuté trovy kumulatívnym splnením viacerých definičných znakov vymedzených v § 251 CSP, ktorými sú ich preukaznosť, odôvodnenosť, účelnosť a priama väzba na konanie, pričom každú z týchto kategórií posudzuje konajúci súd osobitne. V prípade nesplnenia čo i len jednej z nich môže rozhodnúť o nepriznaní odmeny a náhrady za ten-ktorý úkon právnej služby. Záver o tom, že predžalobná výzva nebola vykonaná počas konania, preto nemožno považovať za extrémne nelogický, keďže je výsledkom gramatického a teologického výkladu jasne vyjadrenej zákonnej kategórie. Úvaha okresného súdu sa vysporiadala s tým, že sťažovateľkou žiadaný úkon právnej služby nie je úkonom, ktorý by vznikol počas konania, čo osobitne platí s ohľadom na to, že šlo o úkon smerujúci nie k súdnemu, ale k mimosúdnemu vyriešeniu sporu. Rešpektovaním kogentnej právnej normy sa všeobecný súd nemohol dopustiť ústavou zakázanej svojvôle, a tým ani porušenia práv sťažovateľky. Aj v tomto prípade sú právne závery prijaté okresným súdom vedúce k nepriznaniu náhrady za predžalobnú výzvu ústavne akceptovateľné a nezasahujúce do ústavne zaručených práv sťažovateľky.

17. K tomu je potrebné uviesť, že ústavný súd sa v nedávnej dobe zaoberal viacerými obdobnými ústavnými sťažnosťami, ktoré sa týkali porušenia práv strany sporu rozhodnutím všeobecného súdu o nepriznaní náhrady trov za predžalobnú výzvu (pozri napr. sp. zn. II. ÚS 567/2021, I. ÚS 35/2022, III. ÚS 65/2022, III. ÚS 60/2022). V zmienených rozhodnutiach v konečnom dôsledku konštatoval ústavnú akceptovateľnosť záveru okresného súdu o nepriznaní náhrady za predmetný úkon, pričom ani v tomto prejednávanom prípade nemá dôvod zaujať iný postoj. V tejto súvislosti ústavný súd pripomína tiež svoj názor, že zaradenie predžalobnej výzvy vo vyhláske medzi úkony právnej služby má význam jedine z toho pohľadu, že advokátovi patrí za tento úkon odmena od jeho klienta (IV. ÚS 324/2022).

18. Vo vzťahu k poslednej námietke sťažovateľky ústavný súd uvádza, že jej nesúhlas s uvedeným záverom okresného súdu je legitímny a jej argumentácia má svoju relevanciu, na jej základe však ústavný súd nemohol konštatovať zjavný exces okresného súdu pri rozhodovaní o výške trov právneho zastúpenia. Podstatné je, že okresný súd sa sťažnostnou argumentáciou sťažovateľky zaoberal a poskytol jej pomerne vyčerpávajúcu odpoveď na jej argumentáciu, o ktorej nie je možné prijať záver, že by sa vymykala akejkol'vek logike alebo nekorešpondovala s výrokom, ktorým bol konštituovaný nárok na náhradu trov konania. V okolnostiach danej veci tak nemožno striktno uzavrieť, že by okresným súdom zvolený postup vyústil do protiústavnosti napadnutého uznesenia, keďže ide o čiastkové konanie o trovách, ktoré je v podstate druhotným aspektom konania a v rámci ktorého bola sťažovateľke v konečnom dôsledku náhrada trov konania priznaná.

19. Ústavný súd v súvislosti s námietkami sťažovateľky pripomína, že ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nie je mimoriadnou opravnou inštanciou a nemôže nahrádzať právomoc všeobecných súdov a že jeho úlohou nie je nanovo vyhodnocovať skutkové a právne okolnosti prípadu a nahradiť závery všeobecných súdov svojím vlastným názorom, ale presvedčiť sa, že závery všeobecných súdov nie sú prejavom svojvôle, ktorá by mohla mať za následok porušenie práv sťažovateľov. Ako už bolo uvedené, v okolnostiach tohto prípadu nemožno závery

okresného súdu vyhodnotiť ako svojvoľné, resp. také, ktoré by popierali zmysel a účel príslušných ustanovení vo veci aplikovanej právnej normy. Nahrádzanie právnych názorov všeobecných súdov, ktoré by v rovine interpretácie podústavného práva odobrilo alternatívu preferovanú sťažovateľkou, nie je úlohou ústavného súdu.

20. Sumarizujúc už uvedené závery, ústavný súd konštatuje, že okresný súd pri svojom rozhodovaní nevybočil z existujúceho rámca platných a účinných právnych predpisov a svoje závery primeraným spôsobom odôvodnil, a preto ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky v časti namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

21. Dôsledkom napadnutého uznesenia okresného súdu (zo subjektívneho hľadiska) je stav, keď sťažovateľke je priznané právo na náhradu trov konania v nižšej výške, než jej podľa vlastného názoru patrilo. Keďže je evidentné, že vyslovenie porušenia vlastníckych práv sťažovateľky bolo v okolnostiach danej veci podmienené zistením porušenia práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivý proces, k čomu nedošlo, nemožno z objektívneho hľadiska uvedený právny stav považovať za porušenie jej základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu. Preto aj v tejto časti ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

22. Obdobný záver možno prijať aj vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva na právnu pomoc, ktorému zodpovedá povinnosť orgánu verejnej moci konať tak, aby oprávnená osoba mohla užívať výhody plynúce z tohto základného práva. Podľa názoru ústavného súdu okresný súd napadnutým uznesením neuprel sťažovateľke označené základné právo, čo ho vedie k záveru, že medzi napadnutým uznesením a obsahom označeného základného práva podľa čl. 37 ods. 2 listiny neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o jeho porušení. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol i v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

23. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. decembra 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu